

Psalm 65:2a

“De lofzang is in stilheid tot U o God, in Sion.”

Gemeente,

Spurgeon, een Engelse dominee, gebruikt ergens het voorbeeld van een halsketting. Misschien heeft je moeder die ook wel om. En dan noemt Spurgeon de lofzang tot God een halsketting. Het sieraad voor de mens, als hij God looft. Maar waar bestaat zo'n halsketting uit? Nou, uit een snoer, een draad. En aan dat snoer, aan die draad zijn kralen of parels geregen. De lofzang tot God bestaat ook uit een snoer, een draad. Het snoer van overdenking. Van stilstaan en nadenken over wie God is en wat Hij doet. En uit kralen en parels. Al Gods weldaden en zegeningen die Hij geeft, de één na de ander; allemaal kralen aan dat snoer.

Daar gaat het om op deze dankdag in Psalm 65. De lofzang, zo begint vers 2. Dat is die halsketting. Die is in stilheid. In de stilte kun je nadenken, overdenken Wie God is en wat Hij geeft. En de rest van Psalm 65 zijn de kralen, de parels. Psalm 65 noemt allemaal weldaden op die de HEERE geeft. Zo gaan we ook vanmorgen deze Psalm bezien. We letten eerst op die halsketting: de lofzang. Dan op dat snoer: de stilte van overdenking. Dan op de kralen en parels in de verdere verzen van de Psalm.

I ketting

Eerst die halsketting: de lofzang. Aan de lofzang gaan twee dingen vooraf. De lofzang komt op uit twee andere dingen. Allereerst denken we dan aan blij zijn. Want er gebeuren soms of vaak dingen waardoor je blij bent. Misschien ook het afgelopen halfjaar. Als je slaagt of verkering krijgt. Als je je rijbewijs haalt of verlooft. Als je gezond bent of een goede uitslag krijgt. Als je jarig bent of jubileert. Als je kinderen het goed hebben, je kleinkinderen. Daar kun je echt blij om zijn. Soms zo blij dat je ineens spontaan uitroept: 'Yes' ofzo. Alleen: dat geldt ieder mens. De dingen die ik net opnoemde, daar wordt iedereen blij van gelovig of niet. Bekeerd of onbekeerd.

Daarom moet er een tweede iets bijkomen op weg naar de lofzang. En dat is dankbaarheid. Want dankbaar zijn wil zeggen dat je iemand dankbaar bent. Dat je beseft dat je die fijne dingen gekregen hebt. Van God. Het was geen toeval of samenloop van omstandigheden, het ging ook niet vanzelf en ook niet omdat ik zo goed en kien ben, maar omdat God het bekroonde en gaf. Dan krijgt je blijdschap een adres. Dan is je blijdschap geen fontein die alle kanten opspat, maar een pijl

die recht omhoog gaat tot God. Hij gaf, Hij deed, Hij gunde mij dat. Daarom is het zo mooi als op een geboortekaartje of jubileumkaartje staat: blij én dankbaar, of: én God dankbaar. Kijk, dat is iets van geloof, en van een bewust geloof. Van het leven van bekering.

En zo, blij, dankbaar, kan het komen tot lofzang. Want lofzang wilt zeggen: je jubelt het uit, je kunt het niet voor je houden. Je gaat zingen en vertellen. Zingen tot God en vertellen aan anderen. Zingen. Elke dag. We zingen toch niet alleen op zondag? 1 dag en dan weer 6 dagen niet? We zingen toch niet alleen in de kerk? Alleen daar, verder nergens, ook thuis niet? Ook als alleenstaande, als pas getrouwd, zing toch elke dag. Looft God, looft Zijn Naam alom. Zingen tot God en vertellen aan anderen. Laten blijken, op een kaartje dat je verstuurt tgv geboorte of jubileum. Maar toch niet alleen schriftelijk? Waarom ook niet mondeling. Dan vloeit mijn mond steeds over van Uw eer. En dan blijft bij loven, lofzang heel wezenlijk dat dat spontane er de bron van is. Zo spontaan als die jongen die zegt als hij geslaagd is: Yes! Zo spontaan: Gij zijt het! Halleluja. Van binnenuit. Opwellend.

Dat is de lofzang. Dat halssieraad. En in het paradijs werd Adams leven daar elke seconde door beheerst en mee vervuld. Elke seconde voelde Adam door alles wat hij zag, door alles wat Hij merkte van God het in zich opwellen: Geloofd zijt Gij o God, wat zijt Ge goed! Dat is leven. Die woorden lijken ook veel op elkaar in het Nederlands: leven en loven. Leven, echt leven is loven. Dat is het doel van ons leven, dat maakt het leven tot leven. Leven zonder te loven is geen leven voor God. Is dood. Al ga ik naar de kerk, lees ik de Bijbel, help ik wie ik maar kan, doe ik veel in de gemeente: zonder loven is het geen leven. Maar geestelijke dood. En dat tekent ieders leven sinds de zondeval. Al doe je geen vlieg kwaad en heb je zoals je zegt niks tegen God, zonder loven is het geen leven, maar geestelijke dood. En is er geen plaats in de hemel, geen plaats in het nieuw Jeruzalem. Want daar is loven aan de orde van de dag. En wie niet looft, heeft daar geen plaats, hoort daar niet, is daar niet op zijn plaats. Geen mens past van nature in de hemel. U niet, jij niet, ik niet.

God zij dank is er nog een woord dat er veel op lijkt. Geloven. Geloven en loven lijken ook veel op elkaar in het Nederlands. En inderdaad: door geloven gaat een mens weer loven. Door geloven komt het tot loven. Geloven, dat is: je lege leven bij Christus brengen. Want de Heere Jezus heeft de Heilige Geest verdiend. Door Zijn gehoorzaamheid tot de dood, de dood aan het kruis. Door Zijn straf dragen tot in de vloek, de nederdaling ter hel toe. Zo heeft Jezus de Heilige Geest verworven. En de Heilige Geest is het Die harten vult met blijdschap en dankbaarheid zodat ze gaan loven. Door geloven tot loven.

Geloven: mijn lege leven, onvruchtbare leven, lofzang-loos leven brengen bij de Heere Jezus. Uit mij geen vrucht, geen lof in eeuwigheid. Ik vind het allemaal gewoon en ben zo gauw niet blij. En als ik al blij ben, dan kijk ik naar omstandigheden of naar mijn eigen aandeel. En ik wil mezelf loven of laten loven door anderen. En als ik al dankbaar ben dan mis ik de volheid en de moed om ervan te zingen of te vertellen. Uit mij geen lof in eeuwigheid. Mijn hart is een emmer, helemaal leeg, of beter gezegd, maar erger nog, gevuld met drab en modder van klakkeloosheid, vanzelfsprekendheid, gevuld met de drab van eigen eer en eerezucht. Maar Heere Jezus, geef Uw Heilige Geest. Laat Hem mijn leven vullen, laat Hem mijn hart volmaken met blijdschap, dankbaarheid en lofzang tot God. Dat Uw Geest als water die emmer leegspuit en de klakkeloosheid en eerezucht eruit spoelt en dan vult met loven. Geloven geeft loven. Bij stukjes en beetjes, soms voluit, soms zo lauw en flauw. Maar door geloven, door mijn lege leven te brengen tot Christus Die de Heilige Geest heeft, wordt het loven. Geloven geeft loven. Heerlijk hé, die momenten dat je zomaar in de auto zingt en jubelt, uitbreekt in een lofzang. Dat je zomaar aan tafel vertelt hoe dankbaar je God bent. Na een schooldag, na een kerkdienst. Dat je zomaar tegen een vriend of collega uitsprekt dat God zo onuitsprekelijk goed is. Dan voel je ook: dat is pas leven. Leven is pas echt leven als het loven is. O, HEERE, geef het meer en meer, o HEERE vervul er mijn leven mee.

Dat is de halsketting. De lofzang. U alleen, U loven wij. Zonder dat is je leven geen leven, maar geestelijke dood.

Waar bestond halsketting ook al weer uit? Uit snoer en kralen. Draad en parels. Dus nu dat snoer, die draad. Daarover heeft de tekst het ook. De lofzang is in stilheid tot U.

II de draad

Ik trap een open deur in als ik zeg: waar en wanneer is het nog stil? Stilte is een zeldzaam goed in onze cultuur. Want je hoort allicht nog wel iets: een radio of cd op de achtergrond of in je oren. Op werk is het niet vaak stil, in de kantine niet. Op je kamer niet en op de fiets niet met oordopjes in. En als het nou een preek was.... En stilte heeft ook veel te maken met rust. Rust is de wetenschap dat het ook even stil zal blijven. Maar ja, als je online bent, als je je mobieltje aan hebt staan, dan kan het soms even stil zijn, maar door je hoofd schiet het steeds: zou ik nu wat terugkrijgen, zou hij nu al reageren, komt er nu een berichtje? Dus niet echt stil. In je hoofd niet in elk geval. Stilte moet je zoeken. Moet je echt wat voor doen. Op je kamer gaan zitten of een eindje wandelen en dan niks meenemen en niks aan hebben staan. Gewoon, 10 minuten of een half uur niks. En er kan ook niks komen ook, want alles staat uit of ligt beneden.

En in die stilte, bedoelt onze tekst, kun je toekomen aan nadenken, aan overdenken. Kun je toekomen aan nadenken over levensvragen: wie ben ik, waar ga ik naar toe, wie is God voor me, waar zal ik in de eeuwigheid zijn, voor wie leef ik? Kijk, daarom probeert de duivel wat hij kan om je uit de stilte te houden. Om je weg te houden van die vragen en antwoorden op die vragen.

Maar in Psalm 65 gaat het vooral om stilte om in die stilte te overdenken: de werken van God. Elke dag in stilte je afvragen: wie is de HEERE vandaag voor mij geweest? Wat heeft Hij mij allemaal gegeven, waartoe me in staat gesteld? Deze éne dag. Wat gaf God mij wat zoveel andere mensen niet hebben op de wereld? Vooral: wat gaf God mij wat Jezus aan het kruis niet had?

En er zijn dagen waarop God in het bijzonder ons daartoe roept. Dankdag voor gewas en arbeid. Wat gaf hij allemaal de afgelopen tijd? Een verjaardag: een dag om blij te zijn en feest te houden, maar ook om terug te denken: stil te zijn: wat heeft de HEERE allemaal gegeven het afgelopen jaar? Een jubileum: wat gaf de Heere die achterliggende 12 ½, 25, 40 jaar?

En dan de overdenking van Gods werken in Zijn genade. Gods werken in Zijn Zoon. Verkiezing, zending naar de wereld, Jezus' lijden en sterven. Vloek, nederdaling ter hel. Opstanding, hemelvaart. Gave van de Heilige Geest: inwoning, onderpand, eersteling, verzegeling. Overdenken in stilte de werken van God. Elke dag stille tijd. In je gedachten je op één zo'n woord richten. Verzoening, vergeving, verkiezing, verzegeling. En vooral op de zondag, de rustdag. Rusten in rustdag betekent niet 'slapen', maar overdenken en zien dat wat God doet zeer goed is. Zondag, stilte dag, overdenkdag van Gods werken.

Deze stilte is het snoer, de draad van de halsketting van de lofzang. Als deze stilte er niet is, die draad niet er is, komt er ook geen halsketting, ook geen lofzang. Dan vallen alle kralen op de grond en rollen weg. Dan blijven al Gods werken buiten beeld en verdwijnen uit je gedachten.

III de kralen/parels

We hadden de halsketting: de lofzang. We hadden de draad: de stilte van het overdenken. En dan natuurlijk de kralen, aan een halsketting zitten kralen, parels. Nou, die noemt Psalm 65 ook op. In drie gedeelten. Eerst in vers 3-6a, dan vers 6b – 9a, dan 9b tot 14. Drie soorten kralen aan de draad van overdenking.

En dan is de eerste kraal, parel, ja welke...? Waar zou je God als eerste voor danken, om loven? De afgelopen maanden? In Psalm 65

vallen twee woorden op in vers 3 tot 6a: komen en doen naderen. Dat is de eerste weldaad die hij overdenkt in stilte. God is de God tot wie zondaren mogen komen en die zondaren laat en doet naderen tot Hem. In het gebed en in Zijn huis, Zijn dienst. Daarom is de lofzang ook tot U o God in Sion! Sion, dat was de tempelberg. Daar bleek dat, dat God zondaren doet komen en laat naderen. In de offerdienst, in het offer van Christus. De gave van Zijn leven tot in de dood. Om God te geven alle gehoorzaamheid en gerechtigheid. Alles wat ik zou moeten geven: gehoorzaamheid en dragen van de schuld. Maar wat ik Hem nooit kan geven, in eeuwigheid niet, dat gaf Christus. En daarom, in Hem mogen zondaren komen en naderen tot Gods Vaderhart. Ik verdiend om eeuwig van God vandaan te moeten blijven, eeuwig weg van Zijn Aangezicht te moeten zijn, ik mag komen en Hij doet mij naderen. In Christus. Tot Zijn hart. Mijn goed mijn zalig lot nabij te wezen bij mijn God.

Er is toegang tot God. Heel veel andere dingen zijn er misschien niet, niet meer in uw leven. Er is geen gezondheid, meer. Er is geen werk, meer. Er is geen goede relatie, meer. Er is geen huwelijk meer, er is geen levensvreugde meer. Zoveel dat er niet is. maar één ding is er wel: toegang tot God. Ik mag mijn hart uitstorten voor Hem. Ik mag aan Zijn Vaderhart schuilen. Je zou het ook zo kunnen zeggen: ik ben niet in de hel. Want dat kan daar niet meer en nooit meer. Op aarde is het nooit een hel. Want waar en hoe dan ook: er is toegang tot God. Gods Vaderhart is één zucht van je verwijderd. Toegang tot God dankzij Jezus Christus. Is dat uw parel? Uw eerste en desnoods enige...?

En daarom is er het goede van Zijn huis. Dan rijgen de kralen zich aan elkaar. Daar geeft Hij, bedient Hij vergeving en eeuwig leven. En vrede met God en de gave van de Heilige Geest. En kracht en hoop. En moed en uitzicht. En zachtmoedigheid en lankmoedigheid. En matigheid en trouw. En goedertierenheid en volgzzaamheid. En volharding en onderwerping. De éne kraal na de andere. Wat geeft God niet allemaal in Christus. Tot verzadigens toe.

Dat maakt blij. Als je de Heere kent, maakt dat je blij. En niet alleen blij, dankbaar. U geeft het, U geeft het in en om Christus. En niet alleen dankbaar, maar het geeft een lofzang tot U, o God.

Letterlijk staat er in vers 2 Stilheid is lofzang voor U, o God. Stilte is een lofzang. Overweldigd door Gods genade word je stil. Stil van verwondering, stil van ontroering, en dat is de lofzang. Dat is het begin, het mooiste intro van de lofzang.

Dan de tweede grote kraal aan het snoer. Vers 6b-9a. Dan gaat het twee keer over de einde der aarde. En over het einde der aarde kun je van God iets zien. Namelijk in de bergen en in de zeeën. Namelijk

Gods macht. Zo machtig is God. Het geloof leert ook eigenschappen van God kennen uit de natuur, de schepping. Zijn almacht. Die de bergen heeft geformeerd. Wie de bergen kan formeren, ahw kan wegzetten als legoblokjes, die moet sterk zijn, machtig. Wie de zeeën kan stillen. Beschikt over de storm en over het opsteken daarvan en het gaan liggen daarvan. Die moet sterk zijn, machtig zijn. Weer een parel aan het snoer.

Wie bergen en zeeën geschapen heeft met al wat daarin is, die moet wijs zijn. als je kijkt naar één mooie berg, naar één stukje zee met vissen daarin: wat een wijsheid om alles zo te scheppen, te formeren. Wie de hele schepping ziet, alle schepselen, hoe geformeerd die zegt: wat is God wijs. Weer een parel aan het snoer.

En die macht en die wijsheid gebruikt God voor Zijn kinderen. Om al Zijn beloften te vervullen. Al Zijn macht en al Zijn wijsheid zet Hij in ten goede van die Hem vrezen. Dat maakt blij. En niet alleen blij, ook dankbaar. En dat doet Hem loven en verheerlijken. Wat zijt Gij machtig en wijs. Wat ben ik goed af met zo'n God en HEERE. Letterlijk staat er in vers 2 Stilheid is lofzang voor U, o God. Stilte is een lofzang. Overweldigd door Gods genade word je stil. Stil van verwondering, stil van ontroering, en dat is de lofzang. Dat is het begin, het mooiste intro van de lofzang.

Ja, het is waar, je ziet het niet altijd met het blote oog. Dat God Zijn macht gebruikt ten goede van Zijn kinderen en ten kwade van Zijn vijanden. Dat is niet altijd te zien met het blote oog. Het lijkt wel eens dat het precies andersom gaat. Dat God de vervolgers helpt. En niets doet om Zijn kinderen beschermen. Dan wordt die lofzang beproefd, zwaar beproefd. Maar eens zal het te zien zijn. En erop aankomen. Als God Zijn macht zal aanwenden tegen al Zijn vijanden om hen eeuwig weg te doen. En ten goede van al Zijn gelovigen om hen in te halen en eeuwig te zegenen.

En de derde grote kraal in vers 9b tot 14. Waar gaat het dan over, over welke weldaad van God. Over de regen. Dan moet je goed bedenken: regen was in Israël absoluut een geschenk. Want teveel regen viel er toch nooit, maar wel te weinig. Droogte was altijd een gevaar. En droogte was hongersnood. Maar regen, regen was oogst. En oogst was werk en inkomen. En dat gaf voedsel en voedsel gaf gezondheid. Dus regen was de basis voor alle andere tijdelijke weldaden. Was er regen, dan was er werk, inkomen, eten en drinken, gezondheid. Op zich is dat nog wel zo ook in Nederland. Zonder regen, waar we als gewone burgers vaak op mopperen, is er nog steeds geen oogst en dus geen eten.

Dan wel goed op letten hoe Psalm 65 dat noemt. Wij zeggen: het regent. Het. Psalm 65 zegt: Gij bezoekt, Gij verrijkt, Gij bereid, Gij maakt de grond dronken, vochtig, Gij kroont het jaar, Gij maakt het week, Gij zegent. Dus: God laat het regenen. Dat mag ons wel heel voorzichtig maken in wat wij over het weer zeggen of mopperen. Het weer is Gods werk. Wie op het weer moppert en foetert, die foetert op God.

Gij geeft de regen. En zo de oogst, het werk, het inkomen, de gezondheid, het eten. Allemaal kralen aan het snoer. Ook dat geeft God. gaf God afgelopen half jaar. Omwille van Christus, vanuit Zijn belofte dat Hij als Vader zorgt. Dat maakt blij, ja dankbaar, ja doet God loven.

Letterlijk staat er in vers 2 Stilheid is lofzang voor U, o God. Stilte is een lofzang. Overweldigd door Gods genade word je stil. Stil van verwondering, stil van ontroering, en dat is de lofzang. Dat is het begin, het mooiste intro van de lofzang.

Dan letten we er wel goed op dat deze dingen er helemaal bijhoren, maar wel, om te zeggen erbij komen. Al deze dingen geeft God nog bovendien. Dat naderen tot Hem dat is miljoen euro, die macht en wijsheid van Hem dat is nog een miljoen euro. En die regen, inkomen, werk, gezondheid, dat is nog een paar euro erboven op en erbij. Dat is wel heel fundamenteel. Als het over danken gaat en loven dat het niet zo is: ja God geeft zoveel, we komen dankbaarheid tekort. En o ja, er is ook nog vergeving en toegang tot God. Dan kan onze dankbaarheid helemaal wegspoelen als het in aards opzicht minder gaat. Echte dankbaarheid, echte lofzang ontstaat uit Gods toegang in Christus en Zijn macht en wijsheid over Zijn beloften. Daarom kom Job zeggen: de HEERE heeft gegeven, de HEERE heeft genomen, de Naam des HEEREN zij geloofd! Als God al die dingen niet geeft is dat niet omdat Hij niet kan, maar omdat Hij andere bedoelingen heeft.

En als ik in de hemel kom. En ik zie God en aanschouw Hem en ik mag tot Hem naderen in Christus. En ik zie Zijn macht en wijsheid. En ik ontvang een nieuwe hemel en nieuwe aarde, dan zal ik stil zijn van verwondering. En op die stilte zal een eeuwige lofzang volgen. Een eeuwige dankdag.

En God geeft ons dankdag opdat we het beginsel van die vreugde, van die dankbaarheid, van die lofzang hier zullen beginnen en beoefenen.

Amen